

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «آموزش بهداشت و ارتباطات»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: آموزش بهداشت و ارتباطات		تعداد واحد: ۲ واحد نظری
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی		پیش نیاز درس: ندارد
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: بهداشت عمومی		شماره درس: ۱۷۵۵۴۰
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر طیبه رخشانی	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: بهداشت عمومی
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، کوی زهرا، دانشکده بهداشت - ایمیل: trakhshani@gmail.com - تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۰۹ - ساعات دسترسی به استاد: حضوری (در ساعات اداری)، مجازی (در ساعات غیراداری)		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی:	مرتبه علمی:	گروه آموزشی:
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، - ایمیل: - تلفن محل کار: داخلی - ساعات دسترسی به استاد:		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
این درس به معرفی مفاهیم، اهداف، اصول، فلسفه و دامنه فعالیت های آموزش بهداشت، نقش و اهمیت آموزش بهداشت و ارتباطات در ارتقای سلامت، یادگیری و تغییر رفتار، رفتار بهداشتی، روش های آموزش، فرهنگ جامعه، مفاهیم، اجزا و عناصر کلیدی ارتباط، نیازسنجی آموزشی، مراحل برنامه ریزی و ارزشیابی برنامه های آموزش بهداشت، روش های ارائه و انتقال پیام های بهداشتی، نقش و کاربرد رسانه ها در آموزش بهداشت می پردازد.
اهداف درس

هدف کلی:

آشنایی با نقش و اهمیت آموزش بهداشت و توانمندی در ارائه پیام های بهداشتی با روش های مختلف و همچنین توانمندی در زمینه ی برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی برنامه های آموزش بهداشت

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

فراگیر باید بتواند:

- (۱) تعاریف، اهداف و اصول آموزش بهداشت را بیان کند.
- (۲) فلسفه های غالب و دامنه فعالیت های آموزش بهداشت را توضیح دهد.
- (۳) نقش آموزش بهداشت در سطوح مختلف پیشگیری را شرح دهد.
- (۴) روش های آموزشی را تعریف نموده و انواع روش های آموزشی را همراه با مزایا و معایب هر یک از روش ها بیان کند.
- (۵) اهداف آموزشی را مطابق با طبقه بندی بلوم (حیطه شناختی، عاطفی و روان حرکتی) توضیح دهد.
- (۶) تعاریف یادگیری، اصول یادگیری (ثوراندیک)، انواع یادگیری را شرح دهد.
- (۷) تعاریف فرهنگ، انواع فرهنگ و اجزاء آن را بیان کند.
- (۸) تعاریف ارتقاء سلامت و راهبردهای اساسی در دستیابی به ارتقاء سلامت را توضیح دهد.
- (۹) نقش آموزش بهداشت در دستیابی به ارتقای سلامت را بیان کند.
- (۱۰) تعاریف، عناصر کلیدی و اهداف ارتباط در حوزه سلامت را شرح دهد.
- (۱۱) رسانه آموزشی را تعریف کند و انواع آن ها را نام برده و توضیح مختصری با توجه به حوزه آموزش بهداشت ارائه نماید.
- (۱۲) عوامل موثر در انتخاب رسانه های آموزشی و روش های ارائه و انتقال پیام های بهداشتی را ذکر نماید.
- (۱۳) مشاوره را تعریف کند و اصول و قواعد مشاوره را توضیح دهد.
- (۱۴) وظایف مشاور در حوزه سلامت را بیان کند.
- (۱۵) نیاز را تعریف کند و هدف از ارزیابی نیازهای بهداشتی را توصیف نماید.
- (۱۶) انواع نیازها و ضرورت نیازسنجی را ذکر کند.
- (۱۷) اصول نیازسنجی و رویکردهای اصلی نیازسنجی را توضیح دهد.
- (۱۸) تعریف و مراحل برنامه ریزی در آموزش بهداشت را ذکر کند.
- (۱۹) معیارها و اصول انتخاب محتوا در برنامه های آموزش بهداشت را شرح دهد.
- (۲۰) تعاریف و اهداف پایش و ارزشیابی را بیان کند.
- (۲۱) انواع و اصول کلی ارزشیابی را ذکر نماید.
- (۲۲) در مرحله ی اجرای برنامه های آموزش بهداشت، نحوه پایش و ارزشیابی را بیان کند.
- (۲۳) آگاهی، نگرش و رفتار را تعریف نموده و انواع رفتارها را توضیح دهد.
- (۲۴) موانع تغییر رفتار و نقش آموزش بهداشت در ایجاد رفتارهای بهداشتی را شرح دهد.

اهداف مهارتی

فراگیر باید بتواند:

- (۱) در برنامه های آموزش بهداشت از رسانه ها و وسایل کمک آموزشی مناسب برای ارتقای کیفیت آموزش استفاده نماید.
- (۲) با نیازسنجی سلامت و شناخت مشکلات بهداشتی در جهت اولویت بندی و رفع آن ها اقدام نماید.
- (۳) برای تغییر رفتار و ارتقای سلامت افراد جامعه، برنامه های آموزش بهداشت را طراحی، اجرا و ارزشیابی کند.
- (۴) پیام های بهداشتی را متناسب با اهداف آموزشی و ویژگی های مخاطبین طراحی و با روش های مختلف ارائه نماید.

اهداف نگرشی

فراگیر باید بتواند:

- (۱) جایگاه و اهمیت آموزش بهداشت و ارتباطات را در ارتقاء سلامت و توسعه اجتماعی درک کند.
- (۲) نقش و کاربرد رسانه ها و وسایل کمک آموزشی در آموزش بهداشت را درک نماید.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

در شرایط عادی ۷۰ درصد درس به صورت حضوری و ۳۰ درصد به صورت مجازی با استفاده از شیوه های الکترونیکی ارائه می شود (شامل ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری (نوید)، تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو، کلاس مجازی برای رفع اشکال و ارتباطات تعاملی مستمر با اساتید). کلیه محتواها و منابع آموزشی، تکالیف و ... بر روی سیستم نوید ارائه می شود.

روش تدریس حضوری

سخنرانی تعاملی، بحث گروهی، ارائه کنفرانس های کلاسی توسط دانشجویان همراه با بازخورد و نقش هدایت گر استاد

روش تدریس الکترونیکی

شیوه های همزمان: ارائه کنفرانس به شیوه وبینار، شیوه های غیرهمزمان: به اشتراک گذاری محتواها و ارائه تکالیف یادگیری

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

- مبانی آموزش بهداشت. منوچهر محسنی، انتشارات طهوری، آخرین ویرایش
- آموزش بهداشت. راما چاندران و داروما کینگام، ترجمه فروغ شفيعی و همکاران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین ویرایش
- رفتار بهداشتی و آموزش بهداشت (تئوری، پژوهش و عملکرد). فروغ شفيعی انتشارات لادن، آخرین ویرایش
- اصول و مقدمات تکنولوژی آموزشی. محمد احدیان، انتشارات بشری، آخرین ویرایش
- آموزش برای بهداشت. سازمان جهانی بهداشت، ترجمه سیمین حکمت و همکاران، انتشارات مهر، آخرین ویرایش

منابع آموزشی کمکی

- برنامه جامع درسی آموزش سلامت (آشنایی با مفاهیم کاربردی) ویژه کارشناسان آموزش سلامت. دکتر ناصر محمدی و همکاران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آخرین ویرایش
- ارتباط شناسی؛ ارتباطات انسانی (میان فردی، گروهی و جمعی). دکتر مهدی محسنیان راد، انتشارات سروش، آخرین ویرایش
- اصول و مبانی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت. محسن صفاری و همکاران، انتشارات سمات، آخرین ویرایش
- آموزش بهداشت و اولویت های بهداشتی. اسماعیل دل پیشه و پریش حلم سرشت، انتشارات چهر، آخرین ویرایش
- کتاب جامع بهداشت عمومی. دکتر حسین حاتمی و همکاران، انتشارات ارجمند، آخرین ویرایش
- آموزش بهداشت، ارتباطات و تکنولوژی آموزشی. دکتر محمد حسین باقیانی مقدم و همکاران، انتشارات سبحان، آخرین ویرایش
- برقراری ارتباط برای بهداشت. دکتر جان هابلی، ترجمه سعید پارسی نیا، انتشارات ترمه، آخرین ویرایش

تجهیزات و امکانات آموزشی

- کلاس درس همراه با ارائه پاورپوینت، ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، فیلم ها و کلیپ های آموزشی، سامانه مدیریت یادگیری (نوید)

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجوی	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• تکالیف و فعالیت های یادگیری	۲
	• آزمون میان ترم	۶
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• آزمون پایان ترم	۱۲
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه بفرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی		سال ورودی: مهر ۱۴۰۱		زمان ارائه درس: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲			
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه / رسانه	
۱	شنبه	۱۴۰۳/۷/۷	۱۳-۱۵	آشنایی با تعاریف مفاهیم بهداشت عمومی و سلامتی	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۲	شنبه	۱۴۰۳/۷/۱۴	۱۳-۱۵	تعریف بیماری و طیف تندرستی	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۳	شنبه	۱۴۰۳/۷/۲۱	۱۳-۱۵	آموزش و آموزش بهداشت	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۴	شنبه	۱۴۰۳/۷/۲۸	۱۳-۱۵	آشنایی با مفهوم ارتقا سلامت	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۵	شنبه	۱۴۰۳/۸/۵	۱۳-۱۵	آشنایی با مفهوم ارتقا سلامت (ادامه)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۶	شنبه	۱۴۰۳/۸/۱۲	۱۳-۱۵	تاریخچه آموزش بهداشت و فلسفه آموزش بهداشت	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۷	شنبه	۱۴۰۳/۸/۱۹	۱۳-۱۵	هدف های آموزش بهداشت در جامعه	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۸	شنبه	۱۴۰۳/۸/۲۶	۱۳-۱۵	تغییر رفتارهای بهداشتی	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۹	شنبه	۱۴۰۳/۹/۳	۱۳-۱۵	انواع هدف های آموزشی	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۰	چهارشنبه	۱۴۰۳/۹/۱۰	۱۳-۱۵	آزمون میان ترم	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۱	شنبه	۱۴۰۳/۹/۱۷	۱۳-۱۴	برنامه های آموزش بهداشت	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۲	شنبه	۱۴۰۳/۹/۲۴	۱۳-۱۵	وظایف مربی بهداشت عمومی در نقش مراقب سلامت	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۳	شنبه	۱۴۰۳/۱۰/۱	۱۳-۱۵	استراتژی های آموزش بهداشت و روش های آموزشی	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۴	شنبه	۱۴۰۳/۱۰/۸	۱۳-۱۵	آشنایی با سواد سلامت و ارتباطات	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۵	شنبه	۱۴۰۳/۱۰/۱۵	۱۳-۱۵	آشنایی با پایش برنامه سلامت	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۶	شنبه	۱۴۰۳/۱۰/۲۲	۱۳-۱۵	ارزشیابی برنامه های آموزشی	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۷	سه شنبه	۱۴۰۳/۱۱/۶	۱۰-۱۱	آزمون پایان ترم	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری